T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/595
KARAR NO : 2024/123
KARAR TR : 01/04/2024

Ö Z E T : Karayolunda meydana gelen trafik kazasında, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketininkaza tespit tutanağının gerçeğe aykırı düzenlenmesi nedeniyle uğradığı zararınrücuan tazmini istemiyle açtığı davanın, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110.maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti ği hk.

K A R A R

Davacı : A. A. T. S. Ş
Vekili : Av. M. T.
Davalı : İçişleri Bakanlığı
Vekili : Av. G. K. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirketin sigortalandığı ve davalı E.K. adına kayıtlı 27 ... 504 plakalı aracın 04/03/2005 tarihinde kazaya karıştığı iddiası ile sigortalı tarafından 07/03/2005 tarihinde müvekkili şirkete ihbarda bulunulduğunu, sigortalı tarafından kaza ile ilgili evrakın müvekkili şirkete sunulduğunu, şirkete sunulan trafik kazası tespit tutanağının hasar yetkilileri tarafından incelendiğini, araç üzerinde ekspertiz işleminin yapıldığını ve buraya kadar herhangi bir usulsüzlük olmaması sebebiylesigortalıya 18/04/2005 tarihinde 26.500 YTL ödendiğini, daha sonra ... İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmalarda müvekkil şirketin bilgisine başvurulduğunda davalı trafik polislerinin sahte rapor tanzim ettiğinin öğrenildiğini, sigortalı aracın E. K.'ın idaresinde iken 26/02/2005 tarihinde kaza geçirdiği, kaza anında araç sürücüsünün alkollü olduğu ve aracın bu kazada hasar gördüğünün tespit edildiğini, kazanın gece yarısı 02:30 civarında olduğu, sürücünün alkollü olması sebebi ile kaza mahalline trafik polislerini saat 07:00 civarında çağırdığı, kazanın bu saatten çok önce olması sebebi ile tutanak polislerinin tutanak tutmadıklarını, E. K. hakkında dolandırıcılık suçundanGaziantep 3.Ağır Ceza Mahkemesinin E.2006/293 sayılı dosyası ile dava açıldığını, diğer davalılar trafik polisleri Y. E. ile B. S. hakkında da görevi kötüye kullanmak suçundan Gaziantep 4.Asliye Ceza Mahkemesinin E.2006/349 sayılı dosyası ile dava açıldığını, mahkemece görevsizlik kararı verilerek dosyanın Gaziantep 2.Ağır Ceza Mahkemesine gönderildiğini, davanın devam ettiğini, meydana gelen bu kaza nedeniyle sigortalıya 26.500 TL ödendiğini, aracın pert olarak işlem görmesi sebebi ile 13.500 TL'ye satıldığını, bu haksız eylemden kaynaklı müvekkil şirketin zararının 13.000 TL olduğunu ifade ederek, 13.000 TL'nin sigortalıya ödenme tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalılardan rücuan tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Gaziantep 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 22/09/2014 tarih ve E.2008/154, K.2014/870 sayılı kararı ile, davanın kabulüne karar vermiştir. Karara karşı temyiz kanun yoluna başvurulmuştur.

3. Yargıtay 17. Hukuk Dairesi 22/10/2020 tarih ve E.2018/5624, K.2020/6080 sayılı kararı ile, yargı yolu bakımından görevsizlik kararı verilmesi gerektiğinden bahisle, hükmün bozulmasına karar verilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"...Mahkemece; toplanan deliller, benimsenen bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre; Davanın kabulü ile 13.000,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine karar verilmiş; hüküm, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargı yolu kavramı, bir hukuk sisteminde, herhangi bir davanın o hukuk sistemine dahil yargı haklarından hangisinde bakılacağını ifade eder. Uyuşmazlığın hangi yargı kolunda bakılacağı hususu, davanın genel şartlarından olup mahkemece re'sen dikkate alınması gerekir.

...

Yukarıda belirtilen ilkeler ışığında somut olay değerlendirildiğinde; davacı, davalı idare tarafından kaza tespit tutanağının sahte olarak tanzim edildiğini belirterek, davalı idarenin hizmet kusuru niteliğindeki eylemine dayandığına göre, bu tür isteklerin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın

2. maddesi gereğince, idari yargı yerinde ileri sürülmesi gerekir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden (re'sen) dikkate alınması zorunludur. Şu halde; yerel mahkemeceadli yargının yargı yolu bakımından görevsiz bulunması nedeniyledava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddine karar verilmesi gerekirken işin esasının incelenmesi doğru değildir. Kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir..."

4. **Gaziantep 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 29/04/2021tarih ve E.2021/159, K.2021/272 sayılı kararı** ile, *"hizmet kusurundan kaynaklı davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine"* karar vermiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"...Tüm dosya kapsamı deliller ile bir bütün olarak değerlendirildiğinde; davacı sigorta şirketi tarafından davalı idare tarafından kaza tespit tutanağının sahte olarak tanzim edildiği, bu nedenle zarara uğradıklarından bahisle Mahkememizce görülmekte olan rücuen tazminat davasının ikame edildiği, bozma ilamından önce Mahkememizce davanın kabulüne karar verildiği, verilen kararın temyiz edilmesi üzerine, dosyanın Yargıtay'a gönderildiği, Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 22.10.2020 tarih, 2018/5654 E., 2020/6080 K. Sayılı ilamı ile davacının talebinin temelinin idarenin hizmet kusuruna ilişkin olduğu, bu tür isteklerin idari yargı yerinde ileri sürülmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenmesinin doğru olmadığı gerekçesiyle bozulmasına karar verilerek dosyanın Mahkememize gönderildiği, 29/04/2021 tarihli celsede Yargıtay bozma ilamına uyulmasına karar verildiği, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 40/3, 125/son, 129/5. maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 13. maddesi, Türk Borçlar Kanunu'nun 49/1.maddesi birlikte yorumlandığında; kamu görevlileri aleyhine kişisel kast ve kusurlarının varlığı halinde Adli Yargı'da dava açılabileceğinin kabulünün mümkün olmadığı gibi, "memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davalarının, ancak rücu edilmek şartı ile idare aleyhine açılabileceği" nin açıkça ifade edildiği,kamu görevlilerinin veya bunların kullandıkları araç ve gereçlerin kusur, ihmal ve hatalarından dolayı kamu hizmetinin yerine getirildiği sırada kişilerin zarar görmesi halinde meydana gelecek kusurun, kamu kurumunun hizmet kusurunu oluşturduğu, (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 30.01.2013 gün ve 2012/4-729 E. ; 2013/163 K. Sayılı ilamı), idare hukuku ilkeleri çerçevesinde olaya bakıldığında da, bir kamu görevlisinin görev sırasında, hizmet araçlarını kullanarak yaptığı eylem ve işlemlerine ilişkin kişisel kusurunun, kasti suç niteliği taşısa bile hizmet kusuru oluşturacağı ve bu nedenle açılacak davaların ancak idare aleyhine açılabileceği bilinen ilkelerinden olduğu, (Danıştay 10. Daire 20.04.1989 gün ve 1988/1042 E.; 1989/857 K. sayılı ilamı), somut uyuşmazlıkta davacının iddiasının, içerikçe davalı kuruma bağlı olarak çalışan polislerin görevi sırasında ve yetkisini kullanırken işlediği bir kusura ve bu kusurun niteliği itibariyle de kamu görevlisinin ihmaline dayandığı, hal böyle olunca, dava dışı polislerin görevi dışında kalan kişisel kusuruna dayanılmadığına, dikkatsizlik ve tedbirsizliğe dayalı da olsa eylemin görev sırasında ve görevle ilgili olmasına ve hizmet kusuru niteliğinde bulunmasına göre, eldeki davada husumetin kamu görevlisine değil, idareye düştüğü anlaşıldığından; açılan davanın 6100 sayılı HMK'nın. 114/b maddesi gereğince, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmesi gerektiği görüş ve kanaati ile aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Açılan Davanın 6100 Sayılı Hmk. 114/b Maddesi Gereğince, Yargı Yolunun Caiz Olmaması Nedeniyle HMK 115/2 Maddesi Gereğince Dava Şartı Yokluğu Nedeniyle Usulden REDDİNE,..."

5. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. Gaziantep 3. İdare Mahkemesi 26/10/2022tarih ve E.2022/1368, K.2022/1253 sayılı kararı ile, davanın süre aşımındanreddine karar vermiş ve bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 18/04/2023 tarih ve E.2023/397, K.2023/445 sayılı kararı ile, davada süre aşımı bulunmadığı gerekçesiyle mahkeme kararının kaldırılmasına, işin esası hakkında bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

7 . **Gaziantep 3. İdare Mahkemesi 24/10/2023 tarih ve E.2023/883 sayılı kararı**ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1., 2., 3., 10.,19.1.2011 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. ve geçici 21. maddesi hükmüne; ayrıca2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesinin, anılan kuralı Anayasaya aykırı görmeyerek iptal istemini oy birliğiyle reddettiği 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararına yer verdikten sonra;uyuşmazlığın çözümündeadli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir.Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri,

bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer bir olaya ilişkin olarak verdiği 30/02/2019 tarih ve E:2019/476, K:2019/604 sayılı kararında da, uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin adli yargı olduğu yönünde karar verilmiştir."

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin korunması"* başlıklı 40. maddesinin üçüncü fikrasışöyledir :

"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

9. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı1. maddesi şöyledir :

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

10. 2918 sayılıKanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir :

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır. "

11. 2918 sayılı Kanun'un *"İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri"* başlıklı 5. maddesi şöyledir :

"(Başlığı ile Birlikte Değişik: 6/12/2019-7196/39 md.)

İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek.

b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek.

c) El koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek.

d) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukuki değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek.

i) Trafik kazalarının oluş nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, değerlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sağlamak ve ilgili kuruluşlara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle

yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait diğer esaslar ile trafik kuruluşlarının, çalışma şekil ve şartları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalışma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

12. 2918 sayılı Kanun'un, *"Trafik zabıtasının görev ve yetki sınırı ile genel zabıtanın trafik hizmetlerini yürütmeye ilişkin yetkisi"* başlıklı 6. maddesi şöyledir :

"Trafik zabıtası ve genel zabıtanın görev ve yetki sınırı;

a)Trafik zabıtası:

(Birinci fıkra mülga: 17/10/1996-4199/4 md.)

Trafik zabıtası görevi sırasında karşılaştığı acil ve zorunlu hallerde genel zabıta görevi yapmakla da yetkilidir.

Mülki idare amirlerince, emniyet ve asayiş bakımından zorunlu görülen haller dışında, trafik zabıtasına genel zabıta görevi verilemez, araç, gereç ve özel teçhizatı trafik hizmetleri dışında kullanılamaz.

b) (Değişik: 21/5/1997-4262/1 md.) Genel Zabıta:

Trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; polisin ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de jandarma, trafik eğitimi almış subay, astsubay ve uzman jandarmalar eliyle yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir."

13. 2918 sayılı Kanun'un *"Maddi ve manevi tazminat"* başlıklı 90. maddesi şöyledir :

"(Değişik:14/4/2016-6704/3 md.)

Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanunda (...) öngörülen usul ve esaslara tabidir. (Ek cümle:9/6/2021-7327/18 md.) (İptal cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 29/12/2022 tarihli ve E.: 2021/82, K.: 2022/167 sayılı Kararı ile.) Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanunda (...)49 düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra:9/6/2021-7327/18 md.) (İptal fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 29/12/2022 tarihli ve E.: 2021/82, K.: 2022/167 sayılı Kararı ile.)"

14. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesi şöyledir :

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

15. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir :

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)

Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz."

16. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun *"Emniyet Teşkilatı Bölümleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir :

"(Değişik: 15/6/1938-3452/2 md.)

Polis: İdari, siyasi ve adli kısımlara ayrılır.

……"

17. 3201 sayılı Kanun'un 9. maddesinin ilgili kısımları şöyledir :

"A) İdari polis, içtimai ve umumi intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasi polis, Devletin umumi emniyetine taallük eden işlerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgari tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli işlerle uğraşmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğünce kadrodan ayrılan bir kısımdır.

…"

18. 3201 sayılı Kanun'un 12. maddesinin ilgili kısımları şöyledir :

" ...

İdari polis adli zabıta vazifesini tahrik eden herhangi bir hal karşısında kaldığı takdirde bir taraftan adli zabıta vazifesini ifa etmekle beraber, diğer taraftan adli zabıtayı haberdar eder ve adli zabıta gelince işi ona devreder. Adli zabıta vazifesini gerek aslen ve gerek yardım suretile gören zabıta memurları hakkında bu vazifeden mütevellit suçlardan dolayı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununa göre takibat yapılır."

B. Yargı Kararı

19. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fikrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında şu gerekçe ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"...Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/04/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava; davacı şirket tarafından, sigortalanan 27 ... 504 plakalıaracın 04/03/2005 tarihinde kaza geçirdiğine ilişkin trafik polislerinin düzenlemiş olduğu sahte tutanak üzerine araç sahibine ödeme yapılmasından dolayı zarara uğranıldığından bahisle, 13.000 TL maddi zararın sigortalıya ödenme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan rücven tazmini istemiyle açılmıştır.

23. Dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin kaza yapan aracın malikine ödeme yapmasına dayanak tutanağın sahte olarak düzenlendiğinden bahisle kamu görevlileri aleyhine resmi belgede sahtecilik suçlaması ile açılan kamu davasında Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 08/04/2008 tarih ve E.2017/75, K.2008/134 sayılı kararı ile ilgililerin cezalandırılmalarına karar verildiği ve anılan kararın 25/02/2013 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

24. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fikrası ile öngörülen, bu Kanundan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

25. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın idari yargı yerinde maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da 2918 sayılı Kanun'daki düzenlemeler kapsamında adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak,Gaziantep 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ileGaziantep 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 29/04/2021tarih ve E.2021/159, K.2021/272 sayılıgörevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Gaziantep 3. İdare MahkemesininBAŞVURUSUNUN KABULÜ ileGaziantep 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 29/04/2021 tarih ve E.2021/159, K.2021/272 sayılı sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

01/04/2024 tarihinde Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, davacı şirket tarafından sigortalanan aracın kaza geçirdiğine ilişkin trafik polislerinin düzenlemiş olduğu sahte tutanak üzerine araç sahibine ödeme yapılmasından dolayı zarara uğranıldığından bahisle 13.000,00 TL maddi zararın sigortalıya ödenme tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıdan rücüen tazmini istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin kaza yapan aracın malikine ödeme yapılmasına ilişkin tutanağın sahte olarak düzenlendiğinden bahisle kamu görevlileri aleyhine resmi belgede sahtecilik suçlaması ile açılan kamu davasında Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda ilgililerin cezalandırılmasına karar verildiği ve kararın kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından, davalı idare elemanlarınca düzenlenen tutanağın sahte olarak tanzim edildiği belirtilerek dava açıldığı dikkate alındığında; idarenin kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde olduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın

çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN